

Een Energeia-abonnee heeft dit artikel gedeeld, waardoor je het gratis kan lezen.

Meer Energeia lezen? [Registreer](#) je nu en lees gratis 5 artikelen per maand.

Hans van der Lugt • [Nieuws](#)

2 uur <

Fastned en staat wederom voor rechter om laadstations

Grote woorden gebruikte Fastned-oprichter Michiel Langezaal deze woensdag in de rechtszaal. Oliemaatschappijen hebben een “status aparte” in Nederland en dit is “schadelijk voor de energietransitie”. Fastned bestrijdt de vergunning voor laadpalen voor concurrent Shell op een locatie waar Fastned zelf al een jaar een laadstation exploiteert.

Pas tegen het einde van de zitting vandaag maakte een van de rechters woorden vuil aan het fundamentele bezwaar van Fastned tegen de vergunning voor Shell. “Is het beleid van de minister [van Infrastructuur en Waterstaat, red] wel logisch?” Beleid, namelijk, dat het mogelijk maakt dat twee bedrijven een elektrisch laadstation exploiteren op dezelfde locatie langs de snelweg. Het is wettelijk immers onmogelijk dat bijvoorbeeld Shell en Esso beide een benzinepomp exploiteren op dezelfde plek langs de snelweg, zodat de automobilist allereerst moet kiezen tussen ‘Shell linksaf, Esso rechtsaf’. Sinds een week moet de automobilist bij servicestation De Andel aan de A12 wél kiezen uit Shell of Fastned als hij elektrisch wil laden. “Vanuit het oogpunt van doelmatigheid zou één laadstation voldoende zijn”, erkende de advocaat van de minister deze woensdag.

‘Oliemaatschappijen lachten om elektrisch vervoer’

De ruzie tussen Shell en Fastned wordt veroorzaakt door een vooruitsnellende werkelijkheid die met name de oliemaatschappijen niet hadden voorzien.

Oliemaatschappijen waren aan het begin van dit decennium niet geïnteresseerd in het bouwen van laadstations voor elektrische auto's.

De houding van oliemaatschappijen tegenover elektrisch vervoer aan het begin van dit decennium blijkt glashelder uit een verklaring van ondernemer Ruud Koornstra, destijds lid van het Formule E-team dat elektrisch rijden moest promoten. Een uiteenzetting over de toekomst van elektrisch rijden werd door de olie-industrie “weggelachen met argumenten als ‘er zijn geen elektrische auto's’, ‘hou eens op, elektrische auto's hebben geen *range* en blijven een soort golfkarretjes’, ‘elektrisch rijden is onzin’ ”, aldus Koornstra in een verklaring in 2014 voor een andere rechtszaak rond elektrische laadstations.

Loting voor laadstations

De overheid wilde echter de bouw van laadstations stimuleren en organiseerde in 2012 een loting voor aanbieders van laadstations. Oliemaatschappijen

participeerden niet, en andere partijen sprongen in de gecreëerde ruimte. Fastned was de grote winnaar van de loting. Het won vergunningen voor laadstations op ruim 200 locaties langs de rijkswegen -locaties waar bedrijven als Shell al een benzinepomp hadden.

Om dit mogelijk te maken werd in 2011

de *Kennisgeving Voorzieningen op verzorgingsplaatsen langs rijkswegen* gewijzigd om de vestiging van een elektrisch laadstation los van bestaande voorzieningen als benzinepompen mogelijk te maken. Cruciaal in het huidige conflict is een zin in de toelichting op deze wijziging: “Het plaatsen en exploiteren van energielaadpunten als aanvullende voorziening door de huidige exploitant van een basisvoorziening is overigens wel toegelaten.”

Fastned-oprichter **Michiel Langezaal** meent dat deze zin in de toelichting ongedaan is gemaakt door loting. De “huidige exploitanten” (lees: oliemaatschappijen) hadden geen zin in de plaatsing van laadpunten, waarop de loting een bedrijf als Fastned de mogelijkheid gaf onafhankelijke laadstations te bouwen. “Het kan toch niet zo zijn dat de overheid ons een vergunning geeft om als basisvoorziening een laadstation te bouwen, en tegelijkertijd oliemaatschappijen nog langer dezelfde dienst kunnen gaan leveren onder het mom van aanvullende voorziening?”

“In 2011 was iedereen gelijk”, vervolgt Langezaal, “maar oliemaatschappijen hebben hun kans laten lopen. Toen ze later gingen klagen kregen ze alsnog een kans en is de interpretatie van de regels veranderd.”

‘Wij dachten nog niet aan aparte laadstations’

Zelfs het vooruitstrevende beleid voor de promotie van elektrisch vervoer lijkt haar eigen succes destijds niet te hebben voorzien. “Wij dachten nog niet aan volledige laadstations maar aan de plaatsing van twee of vier laadpalen”, zegt toenmalig programmamanager elektrisch vervoer bij Rijkswaterstaat Frank ten Wolde (tegenwoordig werkzaam bij adviesbureau APPM). Ten Wolde wordt door anderen gezien als architect van het beleid dat de bouw van laadmogelijkheden van de grond kreeg. De ontwikkeling die Fastned heeft ingezet -de bouw van losstaande laadstations met eigen architectuur- is ambitieuzer dan de verwachting destijds van de overheid: enkele laadpalen bij een benzinepomp.

Dat Shell nu gebruik maakt van de mogelijkheid om alsnog een vergunning voor laadpalen bij de eigen pomp aan te vragen wordt volgens Ten Wolde wel degelijk mogelijk gemaakt door de eerder genoemde Kennisgeving. Dat Fastned dat niet leuk vindt begrijpt hij volkomen, maar de interessantere vraag voor Ten Wolde is: als elektrisch rijden werkelijk van de grond komt dan kan Shell zeker niet een benzinepomp volledig ombouwen naar elektrisch laadstation. Ze werken immers op een vergunning voor een benzinepomp en bieden als aanvulling elektrisch laden. Zouden ze meer dan de helft van de benzinepunten kunnen vervangen door elektrisch laden? “De vraag is: waar ligt de grens?”, aldus Ten Wolde.

Over twee weken volgt de uitspraak.

Hoger beroep waarschijnlijk

Afgelopen vrijdag **verloor Fastned** de zaak tegen een vergunning voor Shell bij station De

Hackelaar aan de A1, eveneens voor de rechtbank Amsterdam. Omdat daar al fundamentele punten aan de orde zijn geweest had de rechtbank vandaag geen behoefte daar nog uitgebreid vragen over te stellen, behalve de eerder genoemde vraag over de logica van het overheidsbeleid.

Langezaal houdt al rekening met een hoger beroep in deze zaken. “Er blijven een aantal fundamentele vragen overeind”, zegt Langezaal. “De rechter kent de argumenten. De vraag is of het in de uitspraak aan de orde komt. De rechtbank kan zich er ook niet over uitspreken en dan moeten we in hoger beroep bij gerechtshof.”

Door Hans van der Lugt

Meest gelezen

Het Grote Duurzame
Sprookjesbos

In 2018 opnieuw €12 mrd
beschikbaar voor subsidie
duurzame energie

Eigendom warmtenet inzet strijd
tussen energiebedrijf en
netbeheerder